

”פסח, מצה, מרור וזכור” – תוספות עדכניות להגדת הפסח

כתבו וערכו: ליאורה אילון והדס אילון כרמי

המציאות שסביבנו השתנתה לבלי הכר עבור כולנו
מאז השבעה באוקטובר.

במקביל למאורעות הקשים שעברנו, אנחנו מתעוררות כל יום
למציאות שבהחטופינו עדיין שם.

חג הפסח, לא יוכל להיות השנה חג החירות בלי החטופים.

לאור המצב, החלטנו לשתף במספר תוספות להגדה
שנוכל לקרוא כדי לזכור, לציין, לא לעבור לסדר היום
ולשבת לשולחן הפסח מבלי להרגיש שאנחנו עושים עוול
לעצמינו, לניצולים, לנרצחים ולחטופים.

1. הא לחמא עניא – שאכלו אבותינו במצריים וחטופינו האהובים,
השבויים בעזה.

2. מה נשתנה הקושייה הרביעית:
שבכל הלילות, אנו אוכלים בין יושבים ובין מסובין
לשרים: הלילה הזה הלילה הזה כולנו חסרים.
למקריאים: הלילה הזה לא כולנו מסובין, אך כל המסובין – יסובו כאילו
היה השולחן חסר אחד או אחת מבניהם ובנותיהם, וליבנו ריק.

3. כנגד ארבעה בנים דיברה התורה. אחד חכם, אחד רשע, אחד תם,
ואחד שאינו יודע לשאול.
כנגד חמש בנות דיבר העם. החטופות, הנאנקות תחת שוביהן, הפצועות
בנפשן ובגופן, התוהות אם נשכחו מעין כל.
**ועלינו ציוותה התורה לדבר, לדרוש, להלחם על כל בן ובת, חטוף או חטופה,
שהופקרו ומופקרים בעזה.**

4. דיינו - ניתן להוסיף לשירה את השורות הבאות לבחירתכם:
אילו השיב את חטופינו מעזה, ולא לקח את מלוא האחריות דיינו!
אילו השיב את חטופינו חיים מעזה ולא השיב את מתינו מהעולם הבא – דיינו.

5. עשר מכות מצריים ומנהג טפטוף היין לצלחת לחטופים:

לאחר קריאת 10 המכות, נטפטף 133 טיפות נוספות ונקריא את שמות 133 החטופים והחטופות (יצורף לטקסט)

6. אמר רבן גמליאל: כל שלא אמר שלושה דברים אלו, בפסח, לא יצא ידי חובתו. ואלו הם:

פסח, מצה ומרור.

אמרו משפחות השכול ומשפחות החטופים וקהילותיהם: כל מי שלא אמר

ארבעה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו. ואלו הם:

פסח, מצה, מרור וזכור. זכור את החטופים שבשבי צרינו, זכור את אחינו ואחיותינו שנטבחו ביום כב' תשרי תשפ"ד, זכור את נפגעי האיבה והשיטנה בגוף ובנפש, שחיהם השתנו לעד ביום זה...

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עַמְּלֶךָ בְּיוֹם כַּב' תְּשֵׁרִי תִשְׁפֹּ"ד אֲשֶׁר טַבַּח בִּילְדֶיךָ וּבְעַמְךָ, חֲטָף אֶת טְפִיךָ, אֶת נְשׁוֹתֶיךָ וְאֶת בְּנֶיךָ, וְאִין אֶתָּה עָיִף וְיִגַּע מְלֻזְעוֹק אֶת עֵוֹנֶם וְלִהְיוּ לְיוֹשְׁבִים מֵעַלָּה אֶת אַחֲרֵיֹתָם, לְהַשִּׁיבָם בְּחַיִּים וְלְהַבְיִיאֵם בֵּית מִשְׁפָּחוֹתֵיהֶם.

וכל המפקיר שבוי אחד, כאילו הפקיר מדינה שלמה.

7. "והגדת לבנך ובתך ביום ההוא לאמור: – בעבור זה עשה ה' לי בצאתי מארץ מצרים. בעבור הפרעות שנעשו בנו ביום כב' תשרי תשפד עשה ה' לי. לי, ולא לו. אילו היה שם, האם היה נגאל?"

8. מנהגים:

חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים וכאילו הוא, ובניו, ובני בניו שרדו את הטבח, או שבויים בשבי החמאס, והוא מקיץ בלילות ומתחנן על נפשותיהם.

כמו כן, ניתן לשים כסא וכוס נוספים מלבד לאלו הנביא, גם לאחד החטופים.

מאחלות לכולנו ליל סדר משמעותי ומאחד, ומתפללות לשיבת אהובינו החטופים.

